

عنوان مقاله:

وقف و توسعه مراکز علمی؛ بازشناسی نقش وجایگاه وقف در نظام علمی ایران عصر صفویه

محل انتشار:

اولین همایش ملی کارکرد وقف در توسعه انسانی با تاکید بر وقف علمی (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مسلم احمدی - دانشجوی دکتری تاریخ و تمدن ملل اسلامی دانشگاه تهران

عباس عابدی - کارشناس ارشد تاریخ و تمدن ملل اسلامی دانشگاه بین المللی امام خمینی قزوین

خلاصه مقاله:

وقف از بهترین منابع درآمدی نهاد علم در جوامع اسلامی بوده است. دوره ی صفویه را میتوان نقطه عطفی در تاریخ اوقاف به شمار آورد. در این دوران، تشکیلات وسیعی برای اداره اوقاف ایجاد شد و وقف به عنوان کانون جنبش علمی و فکری در جوامع اسلامی مطرح گردید؛ زیرا واقفان اعم از حکام و سالتین، وزراء و اشخاص صاحب نفوذ در حمایت از طالبان علوم و در نتیجه قراردادن دانش در اختیار همه طبقات جامعه بدون کمترین تبعیضی، سهم داشتهاند و وقف توانسته است پایه های گوناگون فرهنگی جامعه عصر صفوی را استحکام بخشد. نوشتار پیش رو که با رویکرد تاریخی- تحلیلی و بر اساس مطالعات کتابخانه ای انجام شده است می کوشد تا ساختار نهاد وقف در عصر صفوی را مورد مذاقه قرار دهد و جایگاه آنرا در توسعه علوم و مراکز علمی بازشناسی کند. یافته ها نشان می دهد که رشد و توسعه علمایی که در عصر صفوی همگام با پیشرفت های سیاسی و نظامی آن حکومت همراه بود معلول عللی متفاوتی است. یکی از موارد تاثیر گذار در رونق نهاد علم در عصر صفوی نهاد وقف بوده است. از این روشکوفایی و تقویت نهادهای آموزشی عصر صفوی مرهون پشتوانه های ارزشمندی از قبیل اوقاف بوده است به طوریکه مدارس و مراکز آموزشی صفویه به واسطه ی دارا بودن منابع و پشتوانه های مادی از طریق املاک و اموالی که به عنوان وقف مقدور گردیده بود استمرار آبادانی و علمی خود را در آن دوران و سده های بعد نیز حفظ کردند.

کلمات کلیدی:

صفویان، وقف، نهاد علم، مراکز علمی، علماء

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/963450>

